

I Image knjižničara – što mislimo o sebi, a kako nas vide drugi

mr.sc. Kornelija Petr

Katedra za knjižničarstvo

Pedagoški fakultet Osijek

Slika knjižničara

-
- Prošlost:
    - tradicionalna slika knjižničara (Benge, 1986)
    - stav knjižničara prema svojem zvanju
  - Sadašnjost:
    - “Join ALA’s Campaign For America’s Libraries” (1999)
    - Benton Report (1996)

Slika...

- 5 najvažnijih uloga knjižničara (Benton Report)
  1. usluge za djecu
  2. nabava nove građe (tiskane)
  3. održavanje i izgradnja knjižničnih zgrada
  4. pomoć s uporabom računala – prvenstveno djeci, te odraslima koji takvu pomoć trebaju
  5. posredovanje u pronalaženju informacija uz pomoć računala i online usluga

Slika...

- Estabrook studija (1997):
  - mišljenja ravnatelja narodnih knjižnica i lokalnih dužnosnika o učinkovitosti narodne knjižnice
  - usluge za skupine korisnika s posebnim potrebama, razumijevanje lokalne politike, tko je više zaslužio sredstva poreznih obveznika...

- knjižnice moraju ulaziti u nove partnerske odnose :
  - škole, bolnice, muzeji, TV i radio stanice, lokalne računalne mreže, te ostali neprofitni dobavljači informacija na Internetu

Slika knjižničara: Hrvatska

- Pšenica i Radovčić (1996); Kuić (1996); Paradžik (1996); Belan-Simić i Previšić (1998); Pavlinić i Horvat (1998)
- sva u prvilu zaključuju o relativno niskoj prepoznatljivosti, reputaciji i image-u.

Metodologija

- Cilj:
  - stavovi i mišljenja o ulozi, statusu, osobinama i vještinama knjižničara
- upitnik (2 stranice)
- 2 tjedna u studenome 2001. godine, Slavonija i Baranja
- 2 skupine ispitanika:
  - knjižničari
  - (ne)korisnici

Hipoteza

- *status i image knjižničara i knjižničnih usluga u Hrvatskoj nije tako dobar kao u nekim dobro razvijenim zemljama, za što je osnovni uzrok nedovoljna prisutnost knjižnica u javnom životu zemlje.*

Struktura uzorka

- 303 (ne)korisnika knjižnica (78% korisnika, 21,5% nekorisnika)
- 73 knjižničara (39,7% GISKO, 37% lokalne narodne knjižnice, 15,1% akademske knjižnice u Osijeku, 5,5% školske knjižnice, 2,7% specijalne knjižnice)

GRAPH 1 The use of conventional and online library services

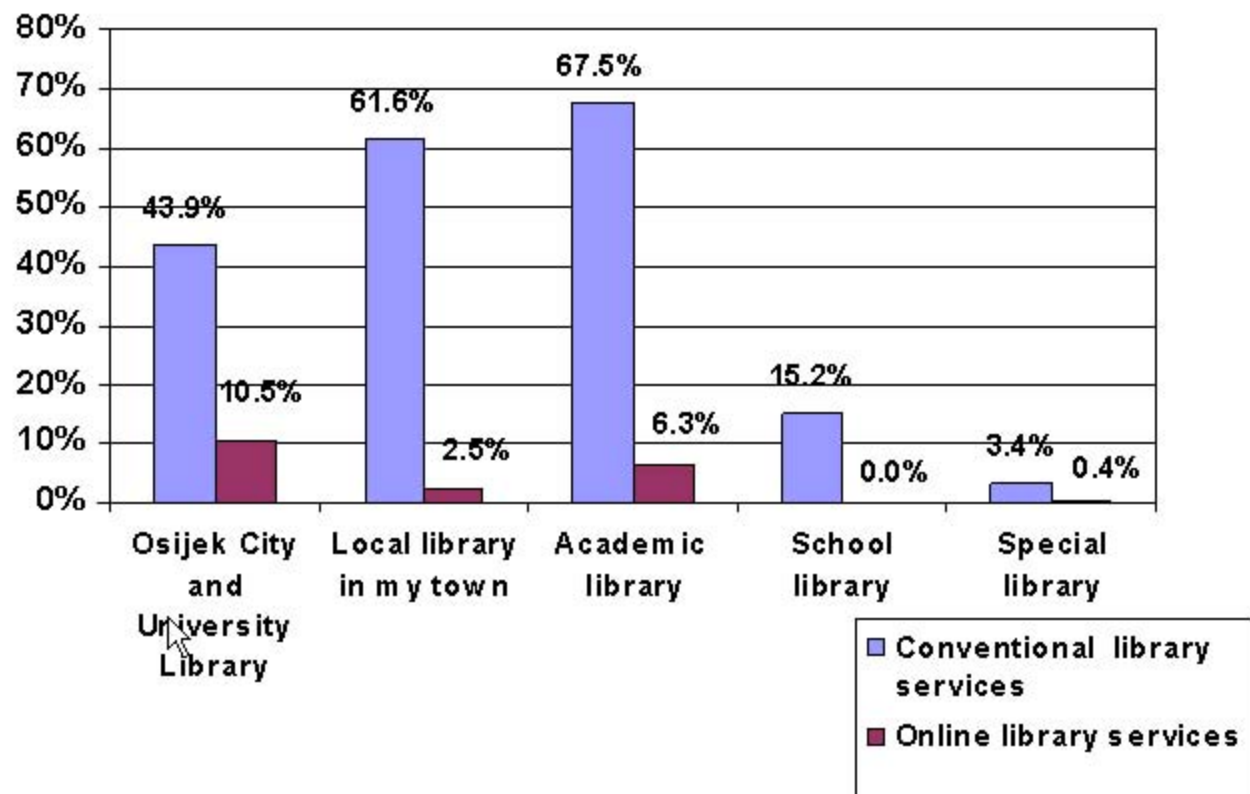

TABLE 1 Average position of library profession on the profession scale

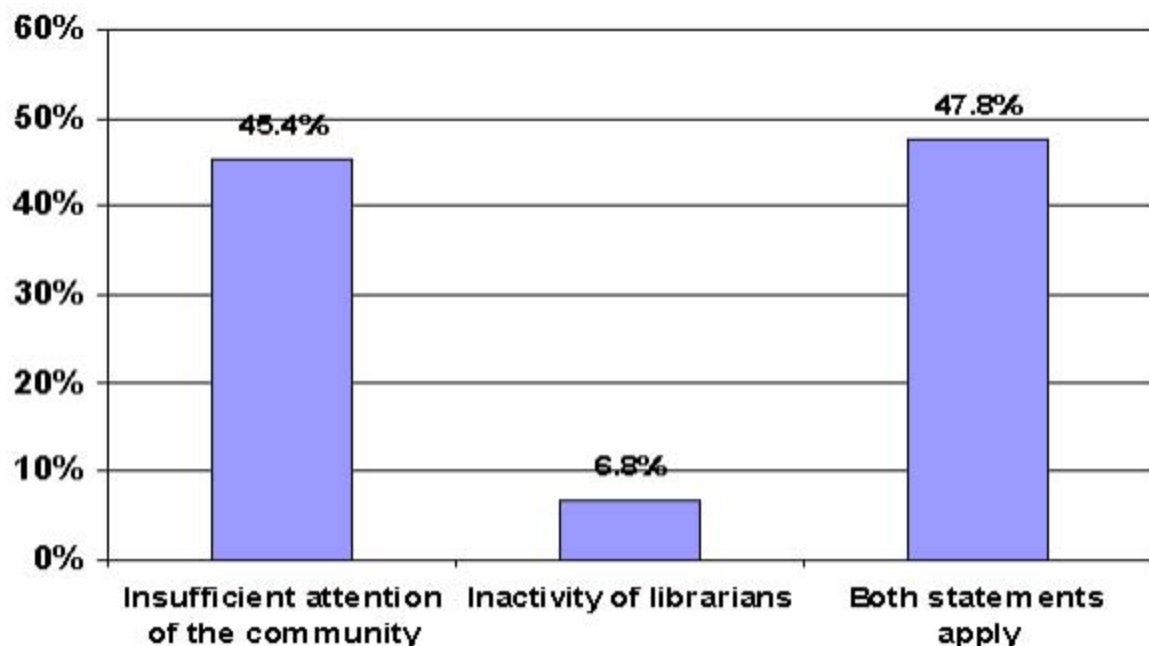
	Average range
doctor (pharmacologist)	1,73
primary school teacher	3,03
civil engineer	4,34
economist	4,36
lawyer	4,39
librarian	4,93
system engineer	5,28

TABLE 2 Comparative indicators of the profession scales
according to librarians and (non) users

Librarians	
doctor (pharmacologist)	2,10
primary school teacher	2,95
librarian	3,85
economist	4,48
lawyer	4,48
civil engineer	4,95
system engineer	5,51

(Non)users	
doctor (pharmacologist)	1,64
primary school teacher	3,05
civil engineer	4,20
economist	4,33
lawyer	4,37
librarian	5,18
system engineer	5,22

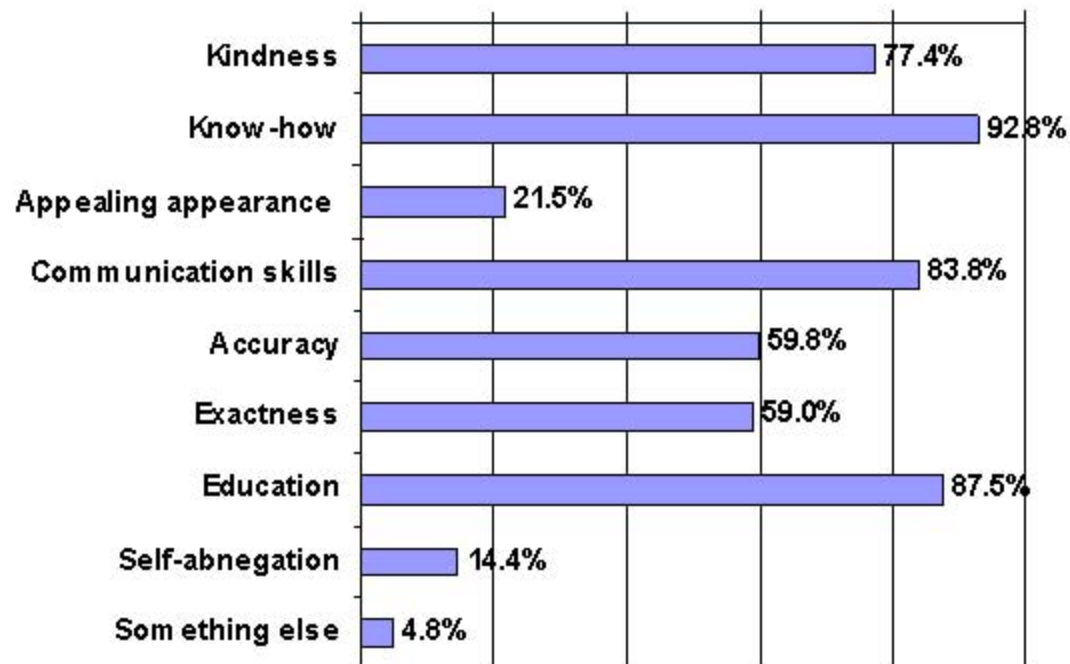
GRAPH 2 Reasons for unsatisfactory role of librarians in society

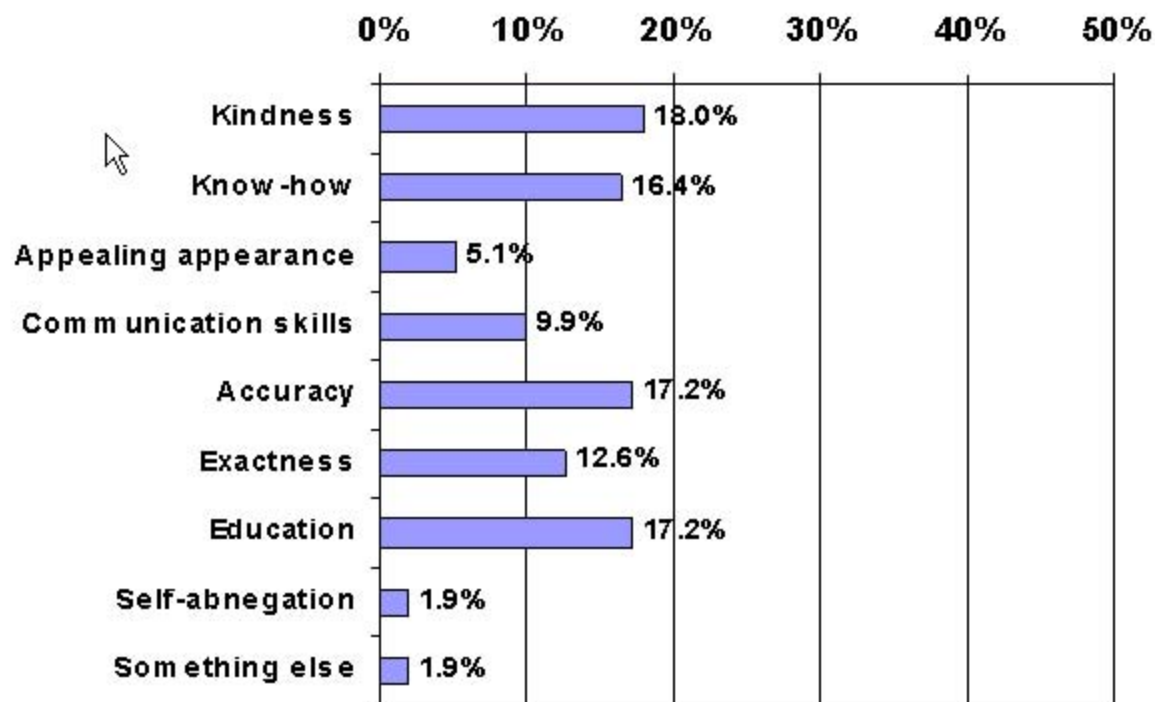
GRAPH 3 Personal characteristics of librarians (ranked)

according to their importance

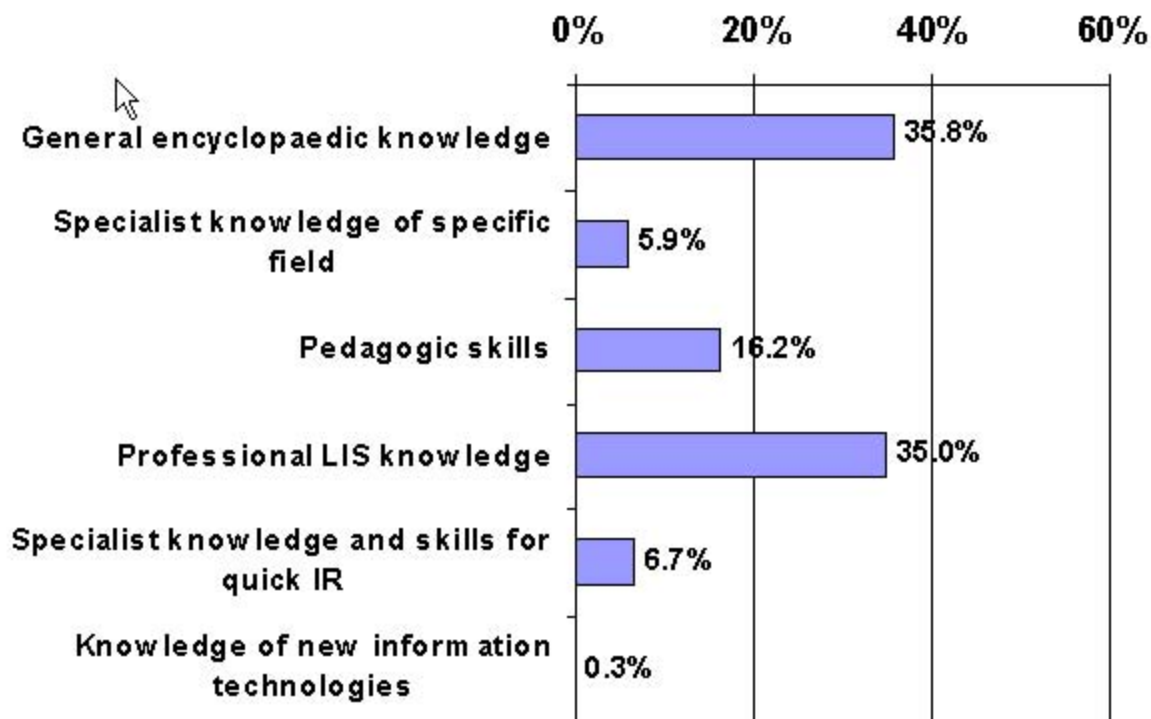
0% 20% 40% 60% 80% 100%

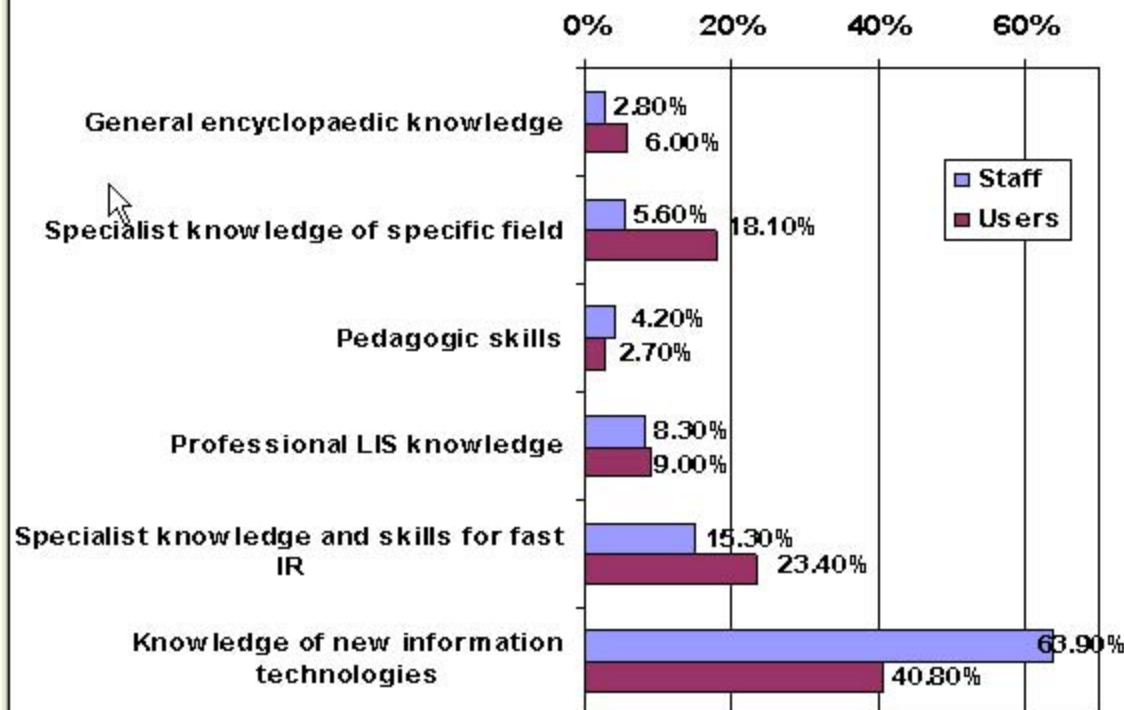
GRAPH 4 Characteristics that librarians most frequently lack

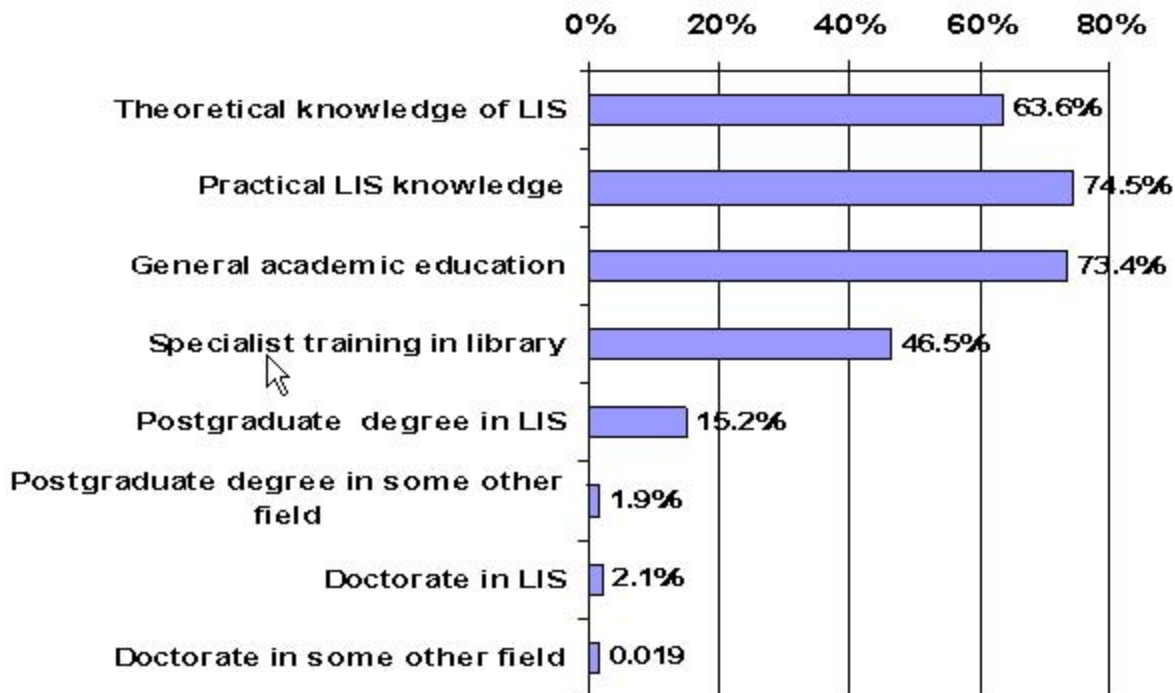
GRAPH 5 Knowledge that librarians most frequently have

**GRAPH 6 Knowledge that librarians most frequently lack:
comparison of the users and librarians' views**

GRAPH 7 Knowledge and skills librarians should have

Zaključak

- slika knjižničara u Hrvatskoj se ipak malo razlikuje od slike u razvijenim zemljama svijeta
- knjižničari u nas: ljubazni, znalci, komunikativni, edukativni, točni i precizni
- Europa: susretljivi, uredni, prijateljski, smireni, prilično dosadni (Bruyns, 1998)

Zaključak

- knjižnice trebaju:
  - pomoći javnosti da zadovolji svoje informacijske potrebe
  - koristiti (suvereno!) novu tehnologiju
  - uspješno se nositi sa svim izazovima pretraživanja informacija

Zaključak...

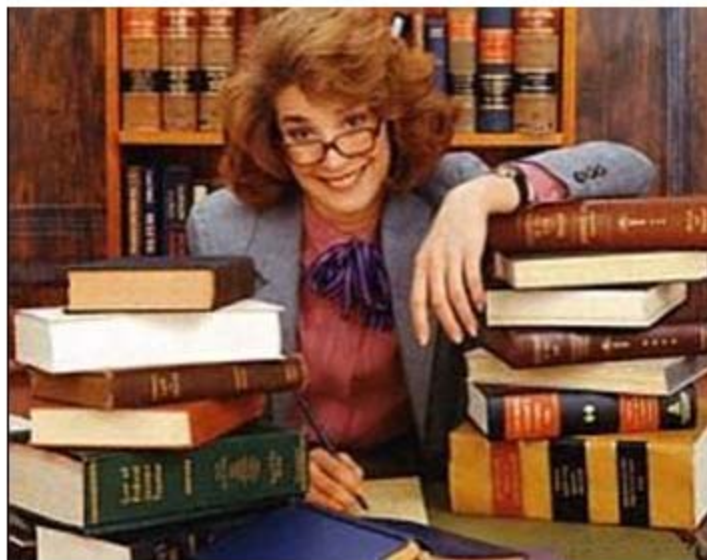
- knjižnice u Slavoniji i Baranji:
  - nedovoljno predmetno znanje knjižničara
  - nedostatak komunikacijskih vještina, točnosti, te znanja i vještina rukovanja novom ICT

Moguće rješenje?

- obučiti mlade generacije studenata – knjižničara:
  - za rad s novim informacijskim tehnologijama
  - za uspješno korištenje elektroničkih baza podataka
  - za rad s javnosti, pogotovo komunikaciju s financijerima
- postojeći knjižničari:
  - stalnostručno usavršavanje!!!

Hvala na pažnji!

kpetr@pedos.hr